

3) запровадити заходи економічного стимулювання виробництва органічної сільськогосподарської продукції. Зокрема, здійснювати компенсацію з боку держави витрат, пов'язаних із переходом від звичайного методу ведення господарства до органічного; надавати податкові та кредитні пільги таким виробникам тощо.

Панченко В. В.

кандидат юридичних наук, асистент
кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інноваційний розвиток передбачає, що кожна держава має підтримувати на високому рівні власні науково-технічні та інноваційні розробки. Інновації виступають основою підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва шляхом створення нових високопродуктивних засобів виробництва для оновлення виробничого комплексу, оновлення селекції й насінництва, запровадження новітніх наукових розробок і втілення в життя сучасних високоефективних технологій вирощування, переробки і зберігання одержуваної сільськогосподарської продукції, що є важливою умовою виробництва якісної продукції, надання високоякісних послуг, зниження витрат та конкурентоспроможності в цілому.

На сучасному етапі розвитку сільського господарства є потреба у впровадженні наукових розробок, оновленні та удосконаленні основних засобів технічно-технологічного забезпечення сільськогосподарського виробництва з метою прискорення його розвитку та підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України.

Обмежене фінансування наукових досліджень та розробок не сприяє підвищенню результативності й ефективності діяльності вітчизняних науково-дослідних установ, відсутність взаємодії науки і виробництва, налагодженої системи відносин між учасниками інноваційно-інвестиційного процесу негативно позначається на кількості та якості новоство-

рених розробок і тому не достатньою мірою впливає на ефективність сільськогосподарського виробництва, тобто, не стимулює впровадження новачій в аграрний сектор економіки України.

Для нашої країни першочерговим завданням в розвитку інноваційної сфери є збереження і розвиток наукових шкіл, здатних забезпечити технологічний прорив у всіх сферах аграрного сектору, створення сучасної науково-технічної бази сільськогосподарського виробництва, сприяння налагодженню тісних зв'язків наукових установ з місцевим виробництвом, затвердження і реалізація регіональних програм інноваційного розвитку, активізація інвестиційних процесів у науці за рахунок використання різних форм фінансування інноваційних розробок, що забезпечить достатній ступінь конкурентоспроможності і сталого функціонування всіх галузей і сфер аграрного сектору.

Міжнародний досвід показує, що однією з найефективніших структур з підтримки інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки є агротехнопарки. Їх значення й доцільність створення в Україні полягає в тому, що ці парки є ефективною формою поєднання науки, освіти й виробництва, бо при цьому: скорочується до мінімуму тривалість циклу «дослідження — розробка — управління»; вони об'єднують висококваліфіковані кадри різних спеціальностей — учених, розробників, дослідників, аналітиків, інженерів, спеціалістів різного профілю, що забезпечує можливість міжгалузевих досліджень; у них зосереджується унікальне устаткування, обчислювальні центри, лабораторії, що дає змогу провадити дослідження й наукові експерименти; інноваційна діяльність технопарків ґрунтується на матеріально-технічній і виробничій базі їх учасників [1, 175-179].

Особливого значення розвиток агротехнопарків має для галузі рослинництва, оскільки постійне оновлення сортового складу районуваних сільськогосподарських культур та наявність широкої мережі селекційних станцій в межах технопарку, де можна здійснювати їх апробацію, дозволять досягти стабільно високих показників урожайності.

Доцільним є створення регіональних агротехнопарків із залученням науково-дослідних аграрних інститутів, консультативних та науково-виробничих структур, аграрних підприємств у кожному регіоні, що дозволить здійснювати апробацію й адаптацію наукових розробок з метою впровадження нових інноваційних технологій відповідно до регіональних

умов та особливостей сільськогосподарського виробництва з метою підвищення конкурентоспроможності в сфері сільського господарства окремих територій.

Саме застосування інновацій забезпечить використання більш досконаліх технологій, розробок в процесі виробництва і переробки сільськогосподарської продукції щодо підвищення рівня її якості, а реалізація інноваційного розвитку та ефективного механізму його регулювання є дієвим вирішенням як економіко-правових, так і соціальних питань, забезпечивши конкурентоспроможність суб'єктів господарювання в аграрному секторі економіки та високі показники розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Аркатов Я. А. Роль і місце технологічних парків в інноваційній структурі / Я. А. Аркатов // Шляхи формування національної інноваційної системи та удосконалення інноваційного законодавства: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 11 листоп. 2011 р. / ред. кол.: С. М. Прилипко, Ю. Є. Атаманова, Д. В. Задохайло. – Х.: НДІ ПЗІР, 2011. – С. 175-179.

Самсонова Я. О.

кандидат юридичних наук, асистент
кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

ПРАВОВІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕФЕКТИВНИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Сьогодні серед пріоритетних завдань державної аграрної політики України визначено розвиток конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва на основі агропромислової інтеграції, яка ґрунтується на організаційному і технологічному поєднанні процесу виробництва сільськогосподарської сировини з її переробкою на кінцеву продукцію. Через це сільськогосподарські виробники будуть мати можливість зменшити збитки виробничої діяльності, сформуванню стабільну сировинну базу, ефективно розподілити ресурси між суб'єктами інтеграції на вза-

емовигідних умовах і поєднати їх економічні інтереси, підвищити конкурентоспроможність продукції на аграрному ринку, залучити сучасну техніку та нові технології, а також збільшити інвестиційну привабливість сільськогосподарського виробництва.

Слід зазначити, що чинне нормативно-правове регулювання викликає низку проблем, пов'язаних з функціонуванням й розвитком таких інтеграційних об'єднань в аграрному секторі виникає. Законодавчі акти визначають загальні засади створення, діяльності та ліквідації асоціацій, корпорацій, консорціумів, концернів та інших об'єднань, проте вони зовсім не враховують специфіки регламентування діяльності виробничих структур саме аграрного спрямування. Їх діяльність пов'язана головним чином із реалізацією бізнес-проектів, основною метою яких є отримання прибутку та примноження капіталів їх засновників. Підтримка і розвиток інфраструктури села та задоволенні інтересів сільського населення не відноситься до їх функцій. Також недосконалість антимонопольного законодавства України, що лише частково відповідає приписам правових документів ЄС, заважає ефективному функціонуванню корпоративних об'єднань на території країни. Негативні тенденції, якими супроводжується глобалізація продовольчого ринку, вимагають доробки національних захисних механізмів для зменшення їх впливу, важливим серед яких є прийняття Закону України «Про продовольчу безпеку».

Альтернативною формою вищевказаних інтеграційних корпоративних об'єднань можна назвати розвиток кластерних структур. На даний час у вітчизняному законодавстві не існує визначення поняття «кластер», як і правової основи його діяльності, порядку створення, видів та особливостей функціонування. Розробленим Міністерством економіки України ще у 2008 році, але не затвердженими до цього часу, залишається проект нормативно-правового акту, щодо формування засад державної політики у сфері кластеризації економіки — «Концепція створення кластерів в Україні». За цією концепцією кластер визначався як група географічно локалізованих взаємопов'язаних компаній, постачальників обладнання, комплектувальних, спеціалізованих виробничих послуг, інфраструктури, науково-дослідних центрів, вищих учбових закладів та інших організацій, взаємодоповнюючих один одного для досягнення конкретного господарського ефекту та посилюючих конкурентні досягнення окремих компаній і, відповідно, кластера в цілому. Однією з від-